

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

28.03.2022

протокол № 2, п. 10

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 31.03.2022 № 64

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ
STRATEGIC MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

РОБОЧА ПРОГРАМА

Освітній ступінь	«бакалавр»/	bachelor
Галузь знань	07 Управління та адміністрування/	Management and administration
Спеціальність	073 Менеджмент/	Management
Освітня програма	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності/	Management of foreign economic activity

Розробник: Боковець Вікторія, доктор економічних наук, професор

Гарант(и) освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» - Ірина СЕМЕНЮК, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 14.02.2022 р. протокол № 1 ; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 18.02.2022 р. протокол №1.

Рецензенти:

Наталія Корж, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та права.

Ігор Вальчишин, директор ПНВП «Вінницяпромстандарт».

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 05.04.2022 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,45 .
Обл.-вид. арк. 1,13. Тираж 2. Зам. № 40.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни

Метою викладання дисципліни «Стратегічне управління підприємством» є формування у майбутніх бакалаврів з міцних знань з теорії стратегічного управління, а також необхідних вмінь і навичок для практичного використання концепції стратегічного менеджменту в управлінні підприємством на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Завданням навчальної дисципліни є вивчення здобувачами концептуальних засад стратегічного управління підприємством шляхом отримання необхідних теоретичних та практичних знань щодо :

- теоретичних основ стратегічного управління підприємством;
- використання моделі стратегічного планування;
- техніки проведення багатофакторного системного аналізу;
- застосування методики вибору стратегії та складання стратегічного плану підприємства;
- управління реалізацією стратегії;
- володіння базовими стратегічними підходами для виявлення конкурентних переваг підприємства;
- організації стратегічного управління в підприємстві;
- володіння прийомами управління підприємством в умовах нестабільності та невизначеності зовнішнього оточення;
- розвитку творчого підходу до вирішення стратегічних проблем підприємства.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» для освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є формування комплексу компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Програмні результати навчання здобувачів з дисципліни полягають в наступному:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Статистика», «Макроекономіка», «Державне управління та місцеве самоврядування», «Менеджмент», «Операційний менеджмент». «Економіка і фінанси підприємства».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Якщо здобувач вищої освіти виконав програму дисципліни і набрав **75** балів, то у відомість підсумкового контролю виставляється оцінка без опитування чи виконання екзаменаційного завдання.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Теми	Кількість годин					Форми контролю
	всього	З них				
		лекції	практ.	лабор.	СРС	
II семестр						
Тема 1. Актуальність, предмет, задачі та зміст курсу	14	4	4		6	Т, ПО, ІЗ
Тема 2. Стратегія як системний підхід до управління перспективним розвитком підприємства	14	2	2		10	Т, ПО, ІЗ
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	14	2	2		10	Т, РСЗ, ІЗ
Тема 4. Стратегічне планування	14	4	4		6	Т, РСЗ, ІЗ
Тема 5. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства	14	4	4		6	Т, УО, ІЗ
Тема 6. Управління стратегічним потенціалом підприємства	14	4	4		6	Т, РСЗ, ІЗ
Тема 7. Види стратегічного управління	14	4	4		6	Т, ПО, ІЗ
Тема 8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства	14	4	4		6	Т, УО, ІЗ
Тема 9. Генерування стратегії та умови їх реалізації	14	4	4		6	Т, ПО, СУН
Тема 10. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві	14	2	2		10	Т, РСЗ, ІЗ
Тема 11. Організація стратегічного управління на підприємстві	10	2	2		6	Т, РСЗ, ІЗ

Тема 12. Моделі стратегічного управління в умовах нестабільності та невизначеності зовнішнього середовища	10	2	4		4	Т, РСЗ, ІЗ
Тема 13. Менеджмент знань у стратегічному процесі підприємства	10	2	4		4	Т, РСЗ, ІЗ
Тема 14. Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації	10	2	4		4	Т, РСЗ, ІЗ
Разом за II семестр	180/6	42	48		90	
Підсумковий контроль						Екзамен

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

ПО – письмове опитування;

Т – тестування;

Р – реферат;

ІЗ – індивідуальне завдання;

РСЗ – рішення ситуаційних задач;

СУН – система управління навчання «MOODLE».

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1.

Актуальність, предмет, задачі та зміст курсу

Актуальність, предмет, задачі стратегічного управління. Зміст курсу.

Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Концепції стратегічного управління та стратегічного підприємництва.

Предмет та об'єкт стратегічного управління підприємством. Стратегічний аспект в управлінні організацією.

Зовнішні та внутрішні фактори розвитку організації.

Імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємств. Причини зростання значущості стратегічного управління для підприємств у ринкових умовах господарювання. Досвід та проблеми застосування стратегічного управління в процесі розвитку українських підприємств.

Система стратегічного управління.

Тема 2.

Стратегія як системний підхід до управління перспективним розвитком підприємства

Поняття та сутність стратегії, вимоги до неї.

Характерні риси стратегій підприємства. Стратегії підприємств різних галузей. Еталонні стратегії розвитку підприємства та стратегії його організаційного розвитку. Відмінності прирістного і підприємницького підходів до управління організацією. Порівняння характеристик стратегічного і оперативного управління.

Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття. Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень.

Корпоративна і ділова стратегії підприємства. Функціональна і виробнича стратегії. Стратегічні цілі і завдання.

Загальні та загально-конкурентні стратегії. Конкурентні переваги.

Продуктово-товарні та ресурсні стратегії.

Тема 3.

Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства.

Модель стратегічного управління підприємством.

Основні етапи стратегічного управління: визначення цільових орієнтирів, стратегічний аналіз, аналіз зовнішнього середовища, діагностика стану підприємства, вибір стратегії, формування стратегічного плану, блок реалізації стратегії, оцінка стратегії та формування коригуючих заходів.

Альтернативні підходи шкіль стратегічного управління до формування стратегії підприємства. Сутність та принципи планування стратегій.

Досвід застосування стратегічного менеджменту у іноземних фірмах.

Тема 4.

Стратегічне планування.

Сутність та особливості стратегічного планування, його мета та принципи. Значення стратегічного планування діяльності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього оточення. Підходи до організації стратегічного планування у підприємстві.

Процес стратегічного планування. Характеристика етапу цілеутворення.

Місія підприємства та правила її формулювання в процесі стратегічного управління підприємством. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток.

Девіз та кредо підприємства. Класифікація стратегічних цілей. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Сфери встановлення стратегічних цілей підприємства.

Моделі стратегічного планування.

Зміст і структура стратегічного плану. Планові показники.

Тема 5.

Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства.

Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. Стратегічний аналіз зовнішнього оточення підприємства. Аналіз конкурентних сил у галузі. Конкуренція в бізнесі. Багатофакторний системний аналіз.

Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. Методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища.

Визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному управлінні підприємством. Методи та показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства.

Тема 6.

Управління стратегічним потенціалом підприємства

Поняття стратегічного потенціалу підприємства, його роль у реалізації стратегічних планів. Елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток.

Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Розриви між стратегічними цілями та потенціалом підприємства. Особливості управління стратегічним потенціалом підприємств різних сфер економічної діяльності.

Мобілізація потенціалу для реалізації стратегії. Розподіл ресурсів за складовими і за часом. Конкурентоспроможність потенціалу.

Управління потенціалом підприємства. Забезпечення ресурсами структурних підрозділів.

Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Ресурси та компетенції як носії конкурентних переваг підприємства.

Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Концепція ланцюга формування вартості (цінностей).

Тема 7.

Види стратегічного управління.

Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації. Поняття «сильних» і «слабких» сигналів зовнішнього середовища в процесі стратегічного управління підприємством.

Ранжування управлінських завдань за ступенем терміновості рішення. Інформаційні компоненти системи стратегічного управління підприємством.

Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін. Управління на засадах гнучких екстрених рішень: управління шляхом реструктурування стратегічних завдань; управління за слабкими сигналами; управління в умовах стратегічних несподіванок.

Тема 8.

Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства.

Поняття «портфель підприємства» у стратегічному управлінні та мета його розробки. Сутність портфельної стратегії підприємства та її різновиди залежно від галузевої привабливості та організаційної сили підприємства.

Стратегічна позиція підприємства та стратегічні зони господарювання (СЗГ): поняття та характеристика. Параметри, які характеризують стратегічну позицію підприємства та СЗГ. Ключові фактори успіху СЗГ: види та характеристика. Основні кількісні та якісні показники СЗГ.

Стратегічна сегментація ринку в процесі управління стратегічною позицією підприємства. Визначення реальної та потенційної ємності ринку.

Оцінка привабливості СЗГ та вибір стратегічних позицій підприємства. Основні конкурентні стратегії. Використання матриць «Бостонської консультативної групи», «МакКінзі», «Shell» -DPM, моделі ADL та інших для оцінювання стратегічної позиції підприємства та визначення стратегічно перспективних напрямків його розвитку.

Тема 9.

Генерування стратегій та умови їх реалізації.

Критерії вибору стратегічних альтернатив. Використання матричних моделей у процесі генерування стратегій підприємства.

Стратегічний набір підприємства та вимоги до його формування. Поняття стратегічної прогалини. Специфічні напрями наповнення стратегічної прогалини.

Умови реалізації стратегії, пов'язані з управлінською структурою, організаційною культурою та персоналом підприємства. Створення корпоративної культури для підтримки стратегії підприємства.

Задачі та функції служби стратегічного управління. Розробка тактики і політики на підприємстві. Вироблення правил і процедур управлінських дій. Особливості управлінської діяльності менеджерів у системі стратегічного управління. Мотивація персоналу в процесі реалізації стратегії.

Тема 10.

Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві.

Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства в ринкових умовах господарювання. Критерії та показники ефективності стратегій.

Суть і завдання проведення стратегічних змін. Вибір організаційної структури. Практичні аспекти управління стратегічними змінами. Визначення рівня стратегічних перетворень: стратегія, що триває; рутинні стратегічні зміни; обмежені зміни; радикальні стратегічні перетворення; зміна напрямку руху.

Агенти змін, їх навички та основні завдання. Налагодження зворотного зв'язку в процесі стратегічного управління. Підготовка агентів змін середньої ланки.

Тема 11.

Організація стратегічного управління на підприємстві

Задачі та функції служби стратегічного управління. Розробка тактики і політики на підприємстві. Вироблення правил і процедур управлінських дій. Управління виконанням стратегії. Контроль і регулювання виробництва. Оцінка реалізації стратегії. Стратегічна ефективність. Суть і завдання проведення стратегічних змін. Вибір організаційної структури. Практичні аспекти управління стратегічними змінами. Особливості управлінської діяльності менеджерів у системі стратегічного управління. Проблеми стратегічного управління.

Тема 12.

Моделі стратегічного управління в умовах нестабільності та невизначеності зовнішнього середовища

Фактори, що визначають нестабільність зовнішнього оточення. Оцінка ступеня нестабільності зовнішнього оточення. Характеристика системи управління підприємством в умовах нестабільності та невизначеності. Причини і мотиви кризових явищ. Вибір системи управління підприємством в кризових умовах. Моделі стратегічного управління в умовах нестабільності в європейських країнах. Досвід побудови моделей виходу з кризового стану в іноземних країнах.

Тема 13.

Менеджмент знань у стратегічному процесі підприємства

Менеджмент знань як управлінська технологія. Знання організації як об'єкт управління. Визначення управління знаннями як специфічної методології набуття підприємством стійких конкурентних переваг. Методи управління знаннями організації. Організаційні конфігурації системи управління знаннями. Стратегії управління знаннями підприємства. Відокремлені підсистеми управління знаннями на підприємстві. Мережеві форми системи управління знаннями. Розвиток персоналу як органічна стратегія управління знаннями підприємства.

Тема 14.

Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації

Управління стратегічними змінами та життєвий цикл підприємства. Теорії життєвого циклу підприємства.

Характеристика основних етапів життєвого циклу організації (зародження, формалізація, розвиток, переорієнтація/занепад) Життєвий цикл організації та відповідність типів управління кожному етапові життєвого циклу. Організаційний розвиток за У. Френчем і С. Беллом.

Метод ОР: передумови та цінності, участь, умови успішності. Характеристика змін за функціональною ознакою та ознакою комплексності на кожному етапі життєвого циклу організації та особливості їх впровадження.

Шляхи досягнення конкурентної переваги в залежності від стадії життєвого циклу галузі. Застосування стратегій покращення продукту або низьких цін та інших стратегій на етапах зародження, стандартизації, зростання, насичення і омолодження галузі. Стратегії отримання першочергового права і проактивні стратегії.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
<p>Знати поняття «стратегічне управління», його мету і завдання, предмет та об'єкти управління.</p> <p>Вміти визначати вигоди стратегічного підходу в управлінні підприємством.</p>	<p>Тема 1. Актуальність, предмет, задачі та зміст курсу Лекція № 1 План: 1. Актуальність, мета та задачі дисципліни „Стратегічне управління підприємством”. Зміст курсу. 2. Стратегічний аспект в управлінні організацією. 3. Роль та вигоди стратегічного підходу до управління підприємством. 4. Система стратегічного управління.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 13; 16]</i> <i>Додаткова [22; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p> <p>Лекція № 2 План: 1. Зовнішні та внутрішні фактори розвитку організації. 2. Імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємств. 3. Досвід та проблеми застосування стратегічного управління в процесі розвитку українських підприємств. 4. Система стратегічного управління.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9;10; 13; 15]</i> <i>Додаткова [21; 23]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> 1. Передумови розвитку теорії стратегічного управління. 2. Причини зростання значущості стратегічного управління для підприємств у ринкових умовах господарювання. 3. Світовий досвід та проблеми застосування</p>	<p>6</p>

	стратегічного управління підприємством. Практичне заняття № 1 План: 1. Розкрийте мету та задачі стратегічного управління підприємством. 2. Що є предметом дослідження стратегічного управління? 3. В чому полягає стратегічний аспект в управлінні організацією? 4. Назвіть зовнішні та внутрішні фактори розвитку організації. 5. Визначте вигоди стратегічного підходу до управління підприємством	2
	Практичне заняття № 2 План: 1. Чинники, що визначають поведінку сучасної економічної організації. 2. Адаптивний і активний стилі стратегічної поведінки підприємства. 3. Стратегічний і операційний аспекти управління підприємством. 4. Джерела конкурентних переваг сучасного підприємства: підходи до виявлення та формування.	2
Знати зміст поняття стратегії і вимоги до її розробки, види стратегій, особливості застосування загально конкурентних стратегій; Вміти визначати стратегічні цілі і завдання, розробляти корпоративну і ділову стратегії підприємства, розробляти функціональні стратегії, розробляти операційні стратегії, визначати конкурентні переваги	Тема 2. Стратегія як системний підхід до управління перспективним розвитком підприємства Лекція № 3 План: 1. Поняття та сутність стратегії, вимоги до стратегії. 2. Еталонні стратегії розвитку підприємства. 3. Особливості підходів до управління підприємством. 4. Відмінності оперативного і стратегічного управління. <i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [11; 12; 13; 16]</i> <i>Додаткова [20; 23]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i>	2
	<i>Самостійна робота</i> Написання рефератів за вибором здобувача на теми: «Специфіка розробки корпоративної стратегії», «Особливості розробки ділової стратегії фірми», «Основні аспекти функціональної стратегії».	10

	<p>Практичне заняття № 3</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність стратегії та основні вимоги до неї. 2. Основні стадії процесу розробки стратегії. 3. Розробка корпоративної і ділової стратегій підприємства. 4. Розробка функціональних стратегій фірми. 5. Визначення стратегічних цілей і завдань. 	2
<p>Знати особливості моделі стратегічного управління на підприємстві, основні її складові; сучасний досвід формування ефективної стратегії підприємства;</p> <p>Вміти формувати стратегію підприємства використовуючи досвід різних наукових шкіл</p>	<p>Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства</p> <p>Лекція № 4</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель стратегічного управління підприємством. 2. Специфіка основних етапів стратегічного управління. 3. Альтернативні підходи до формування стратегії. 4. Іноземний досвід стратегічного менеджменту. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [11; 12; 13; 15]</i> <i>Додаткова [17; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення особливостей визначення місії підприємства, проведення стратегічного аналізу та здійснення стратегічного вибору в процесі формування стратегії підприємства.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 4</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Побудова моделі стратегічного управління підприємством. 2. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. 3. Визначення факторів, що впливають на вибір стратегічних цілей. 4. Сутність та принципи планування стратегій. 	2
<p>Знати особливості стратегічного планування на підприємстві, його відмінності від довгострокового планування, побудову процесу стратегічного планування;</p> <p>Вміти будувати моделі стратегічного планування, розробляти одноразові і постійно</p>	<p>Тема 4. Стратегічне планування</p> <p>Лекція № 5</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та особливості стратегічного планування. 2. Процес стратегічного планування. 3. Місія, девіз і кредо підприємства. 4. Моделі стратегічного планування на підприємстві. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [11; 12; 13; 16]</i> <i>Додаткова [22; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	2

<p>діючі плани, визначати планові показники</p>	<p>Лекція № 6 План: 1. Вивчення питань щодо генезису стратегічного планування, його особливостей, відмінностей від довгострокового планування. 2. Основні принципи стратегічного планування. 3. Значення стратегічного планування в умовах нестабільності зовнішнього середовища. 4. Бар'єри стратегічного планування та їх характеристика.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 10; 13; 15]</i> <i>Додаткова [21; 23]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення питань щодо генезису стратегічного планування, його особливостей, відмінностей від довгострокового планування; ознайомлення з принципами стратегічного планування; вивчення питання про значення стратегічного планування в умовах нестабільності зовнішнього середовища.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття № 5 План: 1. Мета і принципи стратегічного планування. 2. Бар'єри стратегічного планування та їх характеристика. 3. Процес стратегічного планування. 4. Моделі стратегічного планування. 5. Структура стратегічного плану, планові показники. 6. Сучасні підходи до стратегічного планування на підприємстві.</p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 6 План: Робота в малих групах (4-6 чол.). Вирішення ситуаційних вправ та кейсів з тематики практичного заняття.</p>	<p>2</p>
<p>Знати методику проведення аналізу факторів зовнішнього середовища підприємства, джерела стратегічної інформації; Вміти визначати погрози і можливості для підприємства у зовнішньому</p>	<p>Тема 5. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства Лекція № 7 План: 1. Задачі стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. 2. Аналіз конкурентних сил у галузі. 3. Багатофакторний системний аналіз. 4. Методика проведення стратегічної діагностики середовища підприємства.</p>	<p>2</p>

<p>оточенні, оцінювати можливі ризики реалізації стратегії</p>	<p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [10; 11; 13; 15]</i> <i>Додаткова [18; 21]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i> Лекція № 8 План: 1. Фактори, що визначають нестабільність зовнішнього оточення підприємства. 2. Оцінка ступеня нестабільності зовнішнього середовища. 3. Причини і мотиви кризових явищ. 4. Оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [11; 12; 13; 15]</i> <i>Додаткова [19; 22]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення питань щодо особливостей стратегічного аналізу підприємства; вивчення питань про стратегічну інформацію та її джерела; вивчення сутності базових стратегій та стратегії росту, обмеженого росту, скорочення; проведення діагностики нестабільності зовнішнього оточення підприємства.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття № 7 План: 1. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. 2. Методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства. 3. Наукові підходи до визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища. 4. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному управлінні підприємством.</p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 8 План: Проведення SWOT аналізу підприємства, на якому здобувач вищої освіти проходив практику.</p>	<p>2</p>
<p>Знати основні аспекти управління потенціалом підприємства, методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу</p>	<p>Тема 6. Управління стратегічним потенціалом підприємства Лекція № 9 План: 1. Сутність стратегічного потенціалу підприємства, його елементи. 2. Фактори впливу на формування і розвиток</p>	<p>2</p>

<p>підприємства; Вміти складати матрицю ключових факторів успіху підприємства, оцінювати конкурентоспроможність потенціалу підприємства, розподіляти потенціал підприємства залежно від стратегічного плану.</p>	<p>стратегічного потенціалу. 3. Розриви між стратегічними цілями та потенціалом підприємства. 4. Особливості управління стратегічним потенціалом підприємства різних сфер економічної діяльності.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 10; 13; 16]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p> <p>Лекція № 10 План: 1. Сутність та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. 2. Ресурси та компетенції як носії конкурентних переваг підприємства. 3. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. 4. Концепція ланцюга формування вартості.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [10; 12; 13; 16]</i> <i>Додаткова [18; 23]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення особливостей формування та розвитку стратегічного потенціалу підприємства; вивчення питань оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття № 9 План: 1. Основні елементи стратегічного потенціалу підприємства. 2. Формування і розвиток стратегічного потенціалу. 3. Особливості управління стратегічним потенціалом. 4. Сучасні підходи до формування конкурентних переваг підприємства. 5. Ланцюжок формування вартості.</p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 10 План: Проведення ділової гри на тему «Управління стратегічним потенціалом міста».</p>	<p>2</p>
<p>Знати основні чинники вибору виду стратегічного управління, методи</p>	<p>Тема 7. Види стратегічного управління Лекція № 11 План: 1. Системи управління в умовах мінливого</p>	<p>2</p>

<p>контролю сигналів зовнішнього середовища, Вміти ранжувати управлінські завдання за ступенем терміновості рішення, керувати підприємством в умовах кризової ситуації.</p>	<p>ринкового середовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Сигнали зовнішнього середовища в процесі стратегічного управління підприємством. 3. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін. 4. Управління на засадах гнучких екстрених рішень. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p> <p>Лекція № 12 План: <ol style="list-style-type: none"> 1. Чинники, що впливають на вибір виду стратегічного управління. 2. Порівняння методів екстраполяції та контролю зовнішніх сигналів. 3. Специфіка управління за слабкими сигналами. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p> </p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Дослідження чинників, що впливають на вибір виду стратегічного управління; знайомство з методами екстраполяції та контролю зовнішніх сигналів.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття № 11 План: <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть образи дій при формулюванні стратегії, які визначаються особистістю й системою цінностей вищого керівництва. 2. Перелічіть фактори, які впливають на вибір стратегії. Охарактеризуйте їх вплив. 3. Які стратегії використовують великі фірми? 4. Які стратегії рекомендовані середнім фірмам? 5. Назвіть альтернативні варіанти стратегій малих фірм. 6. Які критерії використовують для оцінки стратегії? </p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 12 План: Робота в малих групах (4-6 чол.). Вирішення ситуаційних вправ та кейсів з тематики практичного заняття.</p>	<p>2</p>

<p>Знати сутність портфельної стратегії підприємства, стратегічних зон господарювання, їх основні кількісні та якісні показники, особливості управління стратегічним набором СЗГ,</p> <p>Вміти проводити стратегічну сегментацію ринку, оцінювати привабливість СЗГ, визначати їх локальні і системні критерії, проводити аналіз взаємопідпримки окремих СЗГ.</p>	<p>Тема 8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства Лекція № 13 План: 1. Сутність портфельної стратегії підприємства. 2. Стратегічна позиція підприємства, поняття та характеристика. 3. Ключові фактори успіху СЗГ. 4. Основні кількісні та якісні показники СЗГ.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p> <p>Лекція № 14 План: 1. Завдання стратегічної сегментації ринку. 2. Реальна та потенційна ємність ринку. 3. Оцінка привабливості СЗГ. 4. Основні конкурентні стратегії. 5. Застосування моделей оцінки стратегічних позицій.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Визначення сутності та особливостей визначення СЗГ; вивчення питань про ключові фактори успіху підприємства; визначення привабливих зон господарювання підприємства на зовнішньому ринку.</p>	<p>6</p>
	<p>Практичне заняття № 13 План: 1. Основні кількісні та якісні показники СЗГ. 2. Ранжирування СЗГ за ступенем їх переваг. 3. Особливості управління стратегічним набором СЗГ.</p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 14 План: Робота в малих групах (4-6 чол.). Вирішення ситуаційних вправ та кейсів з матриць «Бостонської консультативної групи» та «МакКінзі».</p>	<p>2</p>
<p>Знати загальні критерії вибору стратегічних альтернатив,</p>	<p>Тема 9. Генерування стратегії та умови їх реалізації Лекція № 15 План:</p>	<p>2</p>

<p>виявлення та наповнення стратегічної прогалини, сучасні підходи до організації стратегічного управління в підприємстві, Вміти розробляти тактику реалізації стратегії, оцінювати її стратегічну ефективність, розробляти правила і процедури управлінських дій.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії вибору стратегічних альтернатив. 2. Вимоги до стратегічного набору підприємства. 3. Стратегічні прогалини та умови їх наповнення. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p> <p>Лекція № 16 План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови реалізації стратегії, корпоративна культура 2. Задачі та функції служби стратегічного управління. 3. Розробка тактики і політики, введення правил і процедур. 4. Мотивація персоналу в процесі реалізації стратегії. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p style="text-align: center;">2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення питань про особливості управлінської діяльності менеджерів в системі стратегічного управління; вивчення особливостей впливу корпоративної культури на стратегію підприємства.</p>	<p style="text-align: center;">6</p>
	<p>Практичне заняття № 15 План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічний набір підприємства та вимоги до його формування. 2. Специфічні напрями наповнення стратегічної прогалини. 3. Сучасні підходи до розробки тактики і політики на підприємстві. 4. Критерії оцінки реалізації стратегії та стратегічної ефективності. 	<p style="text-align: center;">2</p>
	<p>Практичне заняття № 16 План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір політики на підприємстві в залежності від умов ринкової ситуації. 2. Вибір управлінської структури для реалізації стратегії. 3. Використання матричних моделей «Shell» -DPM, моделі ADL у процесі генерування стратегій підприємства 	<p style="text-align: center;">2</p>

<p>Знати методику проведення стратегічного контролю та оцінки ефективності стратегії, рівні стратегічних перетворень; Вміти визначати необхідність проведення стратегічних змін в підприємстві формувати команди агентів змін.</p>	<p>Тема 10. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві Лекція № 17 План: 1. Мета та завдання стратегічного контролю. 2. Оцінка ефективності обраної стратегії. 3. Налагодження зворотного зв'язку в процесі стратегічного управління 4. Передумови проведення стратегічних змін на підприємстві.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення сучасних методів оцінки ефективності обраної стратегії; вивчення досвіду проведення радикальних стратегічних перетворень.</p>	<p>10</p>
	<p>Практичне заняття № 17 План: 1. Оцінка ефективності обраної стратегії. 2. Рівні стратегічних перетворень. 3. Досвід проведення радикальних стратегічних перетворень.</p>	<p>2</p>
<p>Знати сучасні підходи до організації стратегічного управління в підприємстві, методику вироблення правил і процедур управлінських дій; Вміти визначати необхідність проведення стратегічних змін в підприємстві, розробляти тактику.</p>	<p>Тема 11. Організація стратегічного управління на підприємстві Лекція № 18 План: 1. Задачі та функції служби стратегічного управління. 2. Особливості управлінської діяльності менеджерів у системі стратегічного управління. 3. Стратегічні зміни в підприємстві в процесі реалізації стратегії. 4. Особливості планово-управлінської діяльності в системі стратегічного управління</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення питань про особливості управлінської діяльності менеджерів в системі стратегічного управління; вивчення особливостей впливу корпоративної культури на стратегію підприємства.</p>	<p>6</p>

	<p>Практичне заняття № 18</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як розуміти відповідність управлінської структури підприємства обраній стратегії? 2. Розкрити сутність поняття корпоративної культури. 3. Як формується мотивація персоналу на підтримку реалізації стратегії? 4. Як формується стратегічна поведінка виконавців? 5. У чому полягає керівництво процесами стратегічних змін? 	2
<p>Знати фактори, що визначають нестабільність зовнішнього середовища, характеристики системи управління підприємством в умовах нестабільності та невизначеності;</p> <p>Вміти проводити оцінку ступеня нестабільності зовнішнього оточення, обґрунтувати вибір системи стратегічного управління для підприємства в умовах нестабільності</p>	<p>Тема 12. Моделі стратегічного управління в умовах нестабільності та невизначеності зовнішнього середовища</p> <p>Лекція № 19</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка ступеня нестабільності зовнішнього оточення. 2. Характеристика та вибір системи управління підприємством в умовах нестабільності. 3. Природа невизначеності. Види невизначеності. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Визначення факторів, що визначають нестабільність зовнішнього оточення; обґрунтування вибору системи стратегічного управління для підприємства в умовах нестабільності; вивчення досвіду побудови моделей виходу з кризового стану в іноземних країнах.</p>	4
	<p>Практичне заняття № 19</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії прийняття рішень в умовах відсутності кількісних мір невизначеності: обережний критерій (критерій Вальда), оптимістичний критерій, компромісні критерії, критерії мінімуму жалю. 2. Критерії прийняття рішень в умовах наявності кількісної міри невизначеності. 	2

	<p>Практичне заняття № 20 План: 1. Міри та шкали ступеня невизначеності. 2. Невизначеність як першоджерело ризику. Чутливість. Сталість. 3. Корпоративна культура в системі підтримки стратегії підприємства</p>	2
<p>Знати сутність концепції менеджменту знань як спеціальної сфери стратегічного управління, визначити її місце та роль у стратегічному процесі підприємства; Вміти запроваджувати організаційні форми управління знаннями підприємства, розробляти механізм управління знаннями підприємства, виявляти та забезпечувати можливості управління знаннями організації у контексті розвитку підприємства.</p>	<p>Тема 13. Менеджмент знань у стратегічному процесі підприємства Лекція № 20 План: 1. Менеджмент знань як управлінська технологія. 2. Знання організації як об'єкт управління. 3. Визначення управління знаннями як специфічної методології набуття підприємством стійких конкурентних переваг. 4. Методи управління знаннями організації.</p> <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i> Вивчення теоретичних і практичних засад, різних аспектів методології з метою створення стратегічних конкурентних переваг для організації, вивчення основних принципів організації та забезпечення функціонування систем менеджменту знань</p>	4
	<p>Практичне заняття № 21 План: 1. Відокремлені підсистеми управління знаннями на підприємстві. 2. Мережеві форми системи управління знаннями. 3. Розвиток персоналу як органічна стратегія управління знаннями підприємства.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 22 1. Організаційні конфігурації системи управління знаннями. 2. Стратегії управління знаннями підприємства.</p>	2

<p>Знати поняття життєвого циклу організації (підприємства), вплив масштабів діяльності і обраного сегменту ринку на вибір і обґрунтування стратегії.</p> <p>Вміти характеризувати поля стратегій, визначати типи стратегій з урахуванням умов конкуренції та обсягів залучених ресурсів, проводити диференціацію ринкових ніш компаній.</p>	<p>Тема 14. Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації</p> <p>Лекція № 21</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління стратегічними змінами та життєвий цикл підприємства. 2. Теорії життєвого циклу підприємства. 3. Характеристика основних етапів життєвого циклу організації (зародження, формалізація, розвиток, переорієнтація/занепад) 4. Життєвий цикл організації та відповідність типів управління кожному етапові життєвого циклу. <p><i>Література:</i> <i>Нормативно-правові акти [2; 3]</i> <i>Основна [9; 11; 14; 15]</i> <i>Додаткова [21; 24]</i> <i>Інтернет-ресурси [25-27]</i></p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Метод ОР: передумови та цінності, участь, умови успішності. Характеристика змін за функціональною ознакою та ознакою комплексності на кожному етапі життєвого циклу організації та особливості їх впровадження.</p>	<p>4</p>
	<p>Практичне заняття № 23</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віолентна (силова) стратегія як план дій компаній у сфері елітомасштабного стандартизованого виробництва. 2. Патієнтна (нішова) стратегія як типова для спеціалізованих підприємств (малих і середніх) з орієнтацією на виробництво особливої продукції для вузького кола споживачів. 3. Комутантна (приспосовницька) стратегія як тип стратегічної поведінки при звичному бізнесі у місцевих (локальних) масштабах. 	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 24</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експлерентна (піонерська) стратегія як засіб створення нових або радикального перетворення старих сегментів ринку. 2. Шляхи досягнення конкурентної переваги в залежності від стадії життєвого циклу галузі. 3. Застосування стратегій покращення продукту або низьких цін та інших стратегій на етапах зародження, стандартизації, зростання, насичення і омолодження галузі. 4. Стратегії отримання першочергового права і проактивні стратегії. 	<p>2</p>
<p>Всього:</p>		<p>180</p>

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. - № 30, стаття 141.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс] : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>
3. Указ Президента України Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» // Урядовий кур'єр від 15.01.2015. - № 6.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
5. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. *Відомості Верховної ради*. 1996. № 36. Ст. 164. Дата оновлення: 12.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
6. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646. Дата оновлення: 08.06.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

Основні

9. Боковець В. В., Швед В. В. *Стратегічне управління : навч. посіб. Електронні дані*. Вінниця : ВФЕУ, 2012. URL: http://10.0.2.150/docs/Pidruchnyku/Strategichne_upravlinnya.pdf
10. Василенко В. О., Т.І. Ткаченко *Стратегічне управління підприємством : Навч. посібник; За ред. В.О. Василенка. – 2-ге вид., випр. і доп. – К : Центр навчальної літератури, 2004. – 400с.*
11. Довгань Л. Є. *Стратегічне управління : навч. посібник. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.*
12. Забродська Л. Д. *Стратегічне управління: реалізація стратегії : Навч. посібник. – Х : Консум, 2004. – 208с.*
13. Мізюк Б. М. *Основи стратегічного управління : підручник. Львів : Магнолія-2006, 2009. 544 с. (Вища освіта в Україні).*
14. П'ятницька Г. Т., Лукашова Л. В., Ракша Н. В. *Стратегічне управління підприємством : опорний конспект лекцій. Київ : КНТЕУ, 2017. 120 с.*
15. *Стратегічне управління підприємством : опорний конспект лекцій / авт.: Г. Т. П'ятницька, Л. В. Лукашова, Н. В. Ракша. Київ : КНТЕУ, 2012. 120 с.*
16. *Стратегічне управління : навч. посіб. / [В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко]. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 272 с.*

Додаткові

17. Балабанова Л. В., Холод В. В. *Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств : Навч. посіб. К : Професіонал, 2006. 448с.*
18. Березін О. В., Безпарточний М. Г. *Стратегія підприємства : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2010. 224 с.*

- 19.Галушка З. І., Комарницький І. Ф. *Стратегічний менеджмент : навч.-метод. посіб.* Чернівці : Рута, 2006. 248с.
- 20.Корецький М. Х., Дегтяр А. О., Дацій О. І. *Стратегічне управління : навч. посіб.* Київ : Центр учбової літератури, 2007. 240 с.
- 21.Крюков В. В., Бердников Г. А. *Логистизация и капитализация как стратегия развития предпринимательских структур региона.* Москва : Спутник +, 2008. 233 с.
- 22.Сумець О. М. *Стратегія підприємства. Теорія, ситуації, приклади : Навч. посіб. К : Професіонал, 2005. 320с.*
- 23.Фридаг Х. Р., Шмидт В. *Сбалансированная система показателей: руководство по внедрению. 3-е изд., стер., пер. с нем.* Москва : Омега-Л, 2009. 267 с. : ил., табл.
- 24.Харрингтон Д. *Совершенство управления ресурсами / под науч. ред. В.В. Брагина. пер. с англ. А.Л. Раскина, В.В. Шахлевича.* Москва : РИА "Стандарты и качество", 2008. 352 с. : ил. (Деловое совершенство).

Интернет-ресурси

- 25.Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
26. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – URL доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
27. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua>